

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
ראשון

היכל
תשיעי

מאמר מוצאי שבת בראשית ה'תשל"ח

מאת

מבד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א
שניאורסאהן

מליובאוויטש

הוצאה ששית

יוצא לאור על ידי מערכת
„אוצר החסידים“

ברוקלין, ניו

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות חמשים ושלש לבריאה
ה' תהא שנת נפלאות גדולות
צדי"ק שנה לכ"ק אדמו"ר שליט"א

בזה הננו מוציאים לאור מאמר ד"ה בראשית ברא ושיחה מכ"ק אדמו"ר
שליט"א, שאמרם במוצאי שבת בראשית שנה זו.

מערכת „אוצר החסידים“

ריח מ"ח ה'תשל"ח. ברוקלין, י.
שנת השבעים וחמש להולדת כ"ק אדמו"ר שליט"א

י' השיחה נדפסה בלקו"ש ח"כ ע' 266.

בס"ד. מוצאי שבת בראשית – בחדרו – ה'תשל"ח

בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, וארז"ל אמר ר' יצחק לא הי' צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם כו' ומה טעם פתח בבראשית משום כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים, שאם יאמרו אומות העולם לישראל לסטים אתם שכבשתם ארצות שכעה גוים הם אומרים להם כל הארץ של הקב"ה היא הוא בראה ונתנה לאשר ישר בעיניו ברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו. ומבואר בזה בדרושי רבותינו נשיאינו, דזה מה שהי' צריך להתחיל את התורה מהחודש הזה לכם הוא, כי ענין 'החודש הזה' הוא יחוד סובב וממלא. כי חודש הוא בחינת מלכות, חודש אשתו, בחי' ממכ"ע, וזהו הו"ע גילוי [כמרז"ל מראה באצבעו ואומר זה], יסוד וז"א, יחוד סוכ"ע וממכ"ע. ופירוש 'החודש הזה (לכם)' הוא שבבחי' ממכ"ע (חודש) יהי' בו גילוי סוכ"ע (הזה). והי' צריך להתחיל את התורה מהחודש הזה לכם, כי תכלית התורה ומצוותי הרי"ע יחוד סובב וממלא.

ב) **והנה** ענין המשכת הסובב שע"י תומ"צ בשרשו הראשון הוא המשכת אוא"ס שלפני הצמצום. וכדאיתא בעמ"מ בתחלתו, דבריאית העולמות הי' ע"י צמצום הראשון שהי' באוא"ס ונשאר חלל ומקום פנוי, ומזה הוא שרש התהוות הכלים ומציאות העולמות (ענין מעשה בראשית). ומישי' ויניחחו בג"ע לעבדה ולשמרה [שקאי על העבודה דתומ"צ, לעבדה זה רמ"ח מ"ע ולשמרה זה שס"ה מל"ת] הוא להמשיך תוספות אורות ע"י הקו מאוא"ס שלפה"צ, עד שלעתיד יהי' גילוי אוא"ס במקום החלל כמו שהי'

(1) תנחומא (באכעו) יא. ועיד – הובא בפרש"י עה"ת.

(2) תהלים קיא. ו.

(3) אזה"ת כא ע' רסב.

(4) שם ע' רנה, רעת.

(5) תענית בסופה (ובפרש"י שם). פרש"י בשלח טו. ב.

(6) הובא באזה"ת שם. ובארוכה יותר בהמשך תרס"ו בתחלתו (ס"ע ג ואילך), ד"ה יריש של

ר"ה תשי" ס"ז. ובכ"מ.

(7) בראשית ב. טו.

(8) אזה"ת בראשית (חזי ע' 2082 – בשם ארז"ל). וראה לקוית שהי"ש (מח. ד). יליר בראשית.

קודם הצמצום. וזהו לא הי' צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם כו', כי סיפור מע"ב הכל הוא אחר הצמצום, ומכיון שענינה של התורה הוא המשכת אוא"ס שלמעלה מהצמצום, הוצרך להתחיל את התורה (לא במע"ב, כ"א) מהחודש הזה שהו"ע המשכת בחי' הסובב (הזה"י), שבשרשו הוא המשכת אוא"ס שלפיהצ.

ג) ומה טעם פתח בבראשית משום כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים. והיינו שהענין דכח מעשיו גוי' לתת להם נחלת גוים הוא נעלה יותר גם מענין המשכת הסובב, בחי' אוא"ס שלפיהצ. דהנה תכלית הכוונה (דתומ"צ) הוא להמשיך בחי' אור חדש, היינו בחי' עצמות אוא"ס שלמעלה מהאור שהי' ממלא מקום החלל. והמשכת אור זה הוא דוקא ע"י עבודת הבירורים⁹. וזהו היתרון שבכח מעשיו גוי' לתת להם נחלת גוים על החודש הזה, כי ענין החודש הזה הוא המשכת אור הסובב, שבשרשו הוא בחי' האור שהי' ממלא מקום החלל, ועי"י עבודת הבירורים דעניני העולם שנפלו מדימ, מלכי אדום שברצונו נתנה להם — כמרו"ל¹⁰ בונה עולמות ומחריכו — ובניי מבררים ויורשים¹¹ אותם ונעשו נחלת יעקב, ממשיכים בחי' אור חדש שלמעלה מהאור שהי' ממלא מקום החלל. וכמו שהוא בכלל העולם (עולמות ביי"ע, דמשם יפרד) בא ג"כ בפרט הבירור דכיבוש ארצות שבעה גוים, שישראל מהפכים אותם לארץ ישראל.

ד) והנה מכיון דזה שברצונו נתנה להם¹² (לזמן מסויים) הוא בכדי שיהי' אח"כ בברצונו נטלה מהם ונתנה לנו¹³, הרי פשוט, שבאם מחליטים בתוקף, אזי מבררים בנקל יותר את ארצות שבעה גוים, וכל העולם כולו, שיהי' דירה לו ית'. וזה מה שנדמה שצריך לזה יגיעה ועמל, ועד שאומות העולם טוענים בנוגע לכל בירור¹⁴ לסטים אתם הוא מצד גודל ההעלם והסתר, מה שאין נרגש בעולם אשר כל הארץ של הקביה היא¹⁵ (וכי"י ממך הכל¹⁶). אבל הרי תכלית הכוונה של ההעלם והסתר הוא בכדי שיהי'

9) המשך תרס"ז שם (ע' ד'). ע' תקט. דיה יו"ט של דיה תשי" שם. ועוד.

10) המשך תרס"ז ע' שלו ואילך. ס"ע שני ואילך. ועוד.

11) להעיר גם מהמשך הגיל ס"ע שם ואילך.

12) כהיר פ"ג, יא.

13) המשך ובכה תרל"ז פס"ח. דיה אם רוח המושל תרצ"ה (בספרים קונט' ח"ב) פ"ד. ובכ"ס.

14) ראה אזה"ת שבהערה 3. וראה לקו"ש ח"י ע' 3, 5.

15) לשון הכתוב — דהיא כט, יד.

ובקשתם משם¹⁷, אז אידן זאלן זוכן און געפינען דעם אויבערשטן בכל עניני העולם, בהעלמות וההסתרים¹⁸ [וכמשל האב המסתיר את עצמו מבנו הקטן בכדי להראות את חכמת הבן שמבין שההסתר וההעלם אינו אלא בכדי שיבקשו וימצאו¹⁹], והבטיחה תורה שכאשר ובקשתם משם אז בודאי „ומצאתי²⁰“, שכוכשים את כל העולם ועושים ממנו דירה לו ית', עד אשר אז אהפוך אל עמים שפה ברורה וגו' לעבדו שכם אחד²¹. והיתה לה' המלוכה²².

ה) ויש לקשר זה גם עם ענין ד. ויעקב הלך לדרכו²³ (שבמוצאי שבת בראשית²⁴), דהגם שהולך לדרכו (גם) בעניני הרשות ובעובדין דחול במשך כל השנה, מ"מ אינו יירא מזה, כי אם, הולך לבטח דרכו, ובשמחה ובטוב לבב. וזהו גם מה שבמוצאי שבת [וכפרט במוצאי שבת בראשית, שאז מתחיל (בעיקר) הסדר דויעקב הלך לדרכו²⁵] אומרים²⁶ אל תירא עבדי יעקב²⁷, כי „במוצאי שבת מסתלקת הנשמה יתירה וצריך לחזור ולירד בבחי' יעקב עבדי בכל ששת ימי המעשה לברר בירורים בבי"ע כו' לכך אומר אל תירא עבדי יעקב כו' מלירד שם, ובזה נותנים כח ועוז כו"²⁸. והטעם לזה (לענין אל תירא) הוא כי הוי' אלקיו עמו²⁹, שכאורא מישראל (גם מי שהוא בבחי' יעקב), בכל מקום ובכל זמן ובכל ענין (גם בחו"ל ובימי החול ובעובדין דחול), הוי' אלקיו (הוא) עמו, ועד שנעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית³⁰, שהוא פועל חידוש בהבריאה (כמו הקב"ה כביכול). כי ע"י

17) ואתחנן ד, כט. וראה לקו"ת ראה לב, ג.

18) ומכיון שמצד ההעלמות וההסתרים, הברור הוא „בבחי' התחדשות נמורה בחידוש יש מאין“, לכן, עיי' דוקא הוא עיקר המשכת האור חדש (המשך תרס"ז ע' שנדיה).

19) לקו"ת סוכות פב, א. שער האמונה בהקדמה. המשך תרס"ז ע' רמח ואילך (ולהעיר גם מהמשל המובא שם ס"ע שם ואילך).

20) ואתחנן שם.

21) צפני" ג, ט.

22) עובדי" א, כא.

23) כמבואר בהש"ח (סעיף ד') (נדפסה בלקו"ש ח"כ ע' 269).

24) כיה בלקו"ת שבהערה 26. ולהעיר, שבכ"פ בדא"ח מבוארים גם (נוסחאות ו)מנהגים שאין נוהגים בחב"ד.

25) לשון הכתוב — ישעי' מד, ב. ירמי' ל, י"ד. ועוד.

26) לקו"ת בלק עב, ב.

27) בלק כג, כא. ובלקו"ת שם (עא, סעיף ד), שענין זה (דהוי' אלקיו עמו). הוא העזר מלמעלה לבחי' יעקב. — ושייך לתרועת מלך בו — עבודה דר"ה (לקו"ת ר"ה נד, ג. וראה גם לקו"ת בלק עב, סעיף ב).

עבודתו בעבודת הבירורים לעשות את העולם דירה לו ית', הוא פועל חידוש
 בהבריאה [דוהו גם מה שבשבת בראשית קוראין בתורה בראשית ברא אלקים
 את השמים ואת הארץ, שעייז נעשה בריאת השמים והארץ וכל צבאיהם
 מחדש ובאופן חדש], ועד שיהי' השמים החדשים והארץ החדשה גר'".

(29) ישעיי סו, כב. ובסהימ תרע"ח ע' רפד: והוא ההמשכה מבחי' עצמות א"ס שלמעלה מגילוי
 הקו ולמעלה מהאור שהי' ממלא מקום החלל.

